

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 03-08-2017

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5913/03-08-2017

ΑΠΟΦΑΣΗ 97/2017

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τετάρτη, 5.7.2017 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε συνέχεια της από 10.5.2017 τακτικής συνεδρίασής της και εξ αναβολής της από 7.6.2017 συνεδρίασής της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, Χαράλαμπος Τσιλιώτης και Γρηγόριος Τσόλιας, ως εισηγητής, σε αναπλήρωση των τακτικών μελών Αντώνιου Συμβώνη, Σπυρίδωνος Βλαχόπουλου και Χαράλαμπου Ανθόπουλου, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ευφροσύνη Σιουγλέ, ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αριθ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/2664/27-11-2015 γνωστοποίηση και αίτηση χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας με την επωνυμία «Ομάδα Αιγαίου», όπως

συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ ΓΝ/ΕΙΣ/621/13-3-2017, ΓΝ/ΕΙΣ/1335/12-5-2017, ΓΝ/ΕΙΣ/1341/15-5-2017 και ΓΝ/ΕΙΣ/1488/30-5-2017 έγγραφα.

Με τα ως άνω έγγραφα, η Ομάδα Αιγαίου αιτήθηκε τη χορήγηση άδειας για την ίδρυση και λειτουργία ηλεκτρονικού αρχείου με τα ευαίσθητα δεδομένα υγείας των ενήλικων και ανήλικων προσώπων που διαμένουν στα μικρά και ακριτικά νησιά της χώρας για το σκοπό της εθελοντικής παροχής υπηρεσιών υγείας στα πρόσωπα αυτά στο πλαίσιο των αποστολών ανθρωπιστικού και κοινωνικού χαρακτήρα που πραγματοποιεί στα ως άνω νησιά για τη βελτίωση της ζωής τους και την αναβάθμιση των γενικών συνθηκών διαβίωσης. Στις αποστολές αυτές περιλαμβάνονται οι ετήσιοι διάπλοι του Αιγαίου Πελάγους με τα φουσκωτά σκάφη και το ασθενοφόρο σκάφος «Μηνάς Ε'» του υπευθύνου επεξεργασίας.

Το έργο της Ομάδας Αιγαίου στο πλαίσιο των αποστολών αυτών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προληπτικές ιατρικές εξετάσεις και επεμβάσεις. Οι ιατρικές υπηρεσίες παρέχονται από το ιατρικό της τμήμα, το οποίο διαθέτει πάνω από 15 ειδικότητες όπως παθολογίας, καρδιολογίας, γυναικολογίας-μαιευτικής, παιδιατρικής, ορθοπεδικής και παιδο-ορθοπεδικής, ογκολογίας, πνευμονολογίας, οδοντιατρικής, νευρολογίας, ψυχικής υποστήριξης, δερματολογίας, ουρολογίας, ΩΡΛ, γενικής και πλαστικής χειρουργικής, αγγειοχειρουργικής και μικροβιολογίας. Η εξυπηρέτηση των ιατρικών εξετάσεων και επεμβάσεων πραγματοποιείται με μεταφορά και εγκατάσταση σε κάθε νησί του απαραίτητου για όλες τις ειδικότητες ιατρικού και τεχνολογικού εξοπλισμού όπως ιατρικά εργαλεία, φορητά διαγνωστικά μηχανήματα, καταγραφικά καθώς και ιατρικά αναλώσιμα. Τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων των ως άνω προσώπων δίνονται στον αγροτικό ιατρό και η Ομάδα Αιγαίου δεν τηρεί σχετικό αρχείο.

Σύμφωνα με την ως άνω αίτηση, η Ομάδα Αιγαίου γνωστοποίησε στην Αρχή ότι η εκτελούσα την επεξεργασία εταιρεία MELLON TECHNOLOGIES ανέπτυξε το πληροφοριακό σύστημα «Ιατρική Εφαρμογή Ομάδας Αιγαίου (ΙΕΟΑ)» για την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου. Πρόκειται για client-server εφαρμογή που αποθηκεύει σε κεντρική βάση δεδομένων τον ηλεκτρονικό ιατρικό φάκελο, ο οποίος περιλαμβάνει τα στοιχεία ταυτοποίησης και τα ευαίσθητα δεδομένα υγείας των προσώπων που διαμένουν στα μικρά και ακριτικά νησιά της χώρας, τα οποία προσέρχονται στα πολυιατρεία που οργανώνει ο

υπεύθυνος επεξεργασίας κατά τους ετήσιους διάπλους του Αιγαίου Πελάγους. Επιπλέον, σε κάθε ασθενή, κατόπιν συγκατάθεσης, προβλέπεται η έκδοση κάρτα υγείας στην οποία θα αποθηκεύεται μόνο ένας μοναδικός κωδικός αναγνώρισής του από τους αναγνώστες καρτών των φορητών υπολογιστών των πολυιατρείων. Η εφαρμογή μπορεί να λειτουργήσει και χωρίς τη χρήση της κάρτας υγείας. Στην περίπτωση αυτή γίνεται αναζήτηση των στοιχείων του ασθενούς. Ο αγροτικός γιατρός της περιοχής θα παρακολουθεί την όλη διαδικασία εξέτασης των ασθενών, θα παραλαμβάνει αντίγραφα των φακέλων των ασθενών και θα τα μεταφέρει με ασφαλή τρόπο στο κατά τόπους αγροτικό ιατρείο.

Εν συνεχεία, η Ομάδα Αιγαίου, με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3578/3-5-2017 κλήση, κλήθηκε, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 10.5.2017, για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει διεξοδικά τις απόψεις της για την ως άνω αίτηση χορήγησης άδειας. Στη ορισθείσα συνεδρίαση παρέστησαν νομίμως και εξέθεσαν τις απόψεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών του Τμήματος οι Απόστολος Μπιλέρης, Πρόεδρος της Ομάδας Αιγαίου, Ευστάθιος Παπαζαφειρόπουλος με ΑΜΔΣΑ Δικηγόρος της Ομάδας Αιγαίου, Α, Σύμβουλος ... της εταιρείας Mellon Group of Companies και Β, Υπεύθυνος ... της εταιρείας Mellon Technologies. Κατά την ακροαματική διαδικασία ζητήθηκε από την Ομάδα Αιγαίου να προσκομίσει στην Αρχή τα έγγραφα που είχε απευθύνει στις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες σχετικά με την πραγματοποίηση του επικείμενου 23^{ου} ετήσιου διάπλου του Αιγαίου Πελάγους καθώς και τυχόν απαντήσεις που δόθηκαν από τις υπηρεσίες αυτές.

Η Ομάδα Αιγαίου με το από ...-...μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου ΑΠΔΠΧ ΓΝ/ΕΙΣ/1341/15-5-2017, απέστειλε στην Αρχή τα εξής έγγραφα: α) το από ...-...έγγραφο της προς το Διοικητή της .. Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιά & Νήσων Αιγαίου (.. ΔΥΠΕ) με θέμα «*Επίσκεψη της Ομάδας Αιγαίου στα μικρά και ακριτικά νησιά*», 2) το από ...-...έγγραφο της προς το Διοικητή της .. ΔΥΠΕ με θέμα «*23ος Διάπλους Αιγαίου Πελάγους*», 3) το από ...-... έγγραφο της προς τον Δήμαρχο [περιοχής] X, το Κέντρο Υγείας [περιοχής] X και το Εκπαιδευτικό Προσωπικό [περιοχής] X με θέμα «*23ος Διάπλους Αιγαίου Πελάγους*» και 4) το από ...-... έγγραφό της προς το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας Κλάδο Ναυτιλιακής Πολιτικής

Διεύθυνση Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας σχετικά με τον 23^ο διάπλου.

Η Αρχή με το από 15-5-2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ζήτησε από την Ομάδα Αιγαίου να προσκομίσει τους αριθμούς πρωτοκόλλου που έλαβαν τα ως άνω έγγραφα της από τις υπηρεσίες στις οποίες κατατέθηκαν καθώς και τυχόν απαντήσεις των υπηρεσιών αυτών.

Η Ομάδα Αιγαίου με το από ...-...-... μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου ΑΠΔΠΧ ΓΝ/ΕΙΣ/1488/30-5-2017, ενημέρωσε την Αρχή ότι το έγγραφο που υπέβαλε στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας Κλάδο Ναυτιλιακής Πολιτικής Διεύθυνση Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας έλαβε αριθμό πρωτόκολλου ...-...-... . Επίσης, προσκόμισε τα εξής: α) το υπ' αριθμ. πρωτ. ...-...-... έγγραφο του Δημάρχου [περιοχής X], το οποίο βεβαιώνει ότι ο Δήμος [περιοχής] X ενημερώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. έγγραφο που υποβλήθηκε από την Ομάδα Αιγαίου για τον 23^ο Διάπλου του Αιγαίου Πελάγους από ... έως ..., β) το από ...-...-... έγγραφο του Δημοτικού Σχολείου [περιοχής] X, με το οποίο βεβαιώνεται ότι το σχολείο έλαβε την από ...-...-... επιστολή της Ομάδας Αιγαίου για την επικείμενη επίσκεψή της στο νησί στις .. και, γ) το υπ' αριθμ. πρωτ. ...-...-... έγγραφο του Γυμνασίου [περιοχής] X με το οποίο βεβαιώνεται ότι το Γυμνάσιο [περιοχής] X ενημερώθηκε μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 5/4/2017 για την επικείμενη επίσκεψη της Ομάδας Αιγαίου στην [περιοχή] X στο πλαίσιο του 23^{ου} διάπλου τους και δ) το από ...-...-... έγγραφο του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου [περιοχής X] με το οποίο επιβεβαιώνεται ότι το Ιατρείο αυτό παρέλαβε επιστολή της Ομάδας Αιγαίου με ημερομηνία ...-...-..., η οποία αναφέρεται στην επίσκεψη της Ομάδας Αιγαίου στην [περιοχή X] από .. έως και με σκοπό τη διενέργεια δωρεάν ιατρικών εξετάσεων. Επιπλέον, η Ομάδα Αιγαίου προσκόμισε στην Αρχή την υπ' αριθμ. πρωτ. ...-...-... απάντηση της .. ΔΥΠΕ στο υπ' αριθμ. πρωτ. ...-...-... έγγραφο που υπέβαλε η Ομάδα Αιγαίου με ημερομηνία ...-...-... και θέμα «*Επίσκεψη της Ομάδας Αιγαίου στα μικρά και ακριτικά νησιά*». Η απάντηση της .. ΔΥΠΕ στην Ομάδα Αιγαίου έχει ως εξής: «*Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού και προκειμένου η Υπηρεσία μας να εξετάσει το αίτημα σας, παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε τα ονόματα των ιατρών ανά ειδικότητα, σε ποια εργαστήρια θα γίνουν οι εργαστηριακές αναλύσεις και ποιος θα επεξεργαστεί τα στοιχεία που θα συλλεγούν. Σημειώνεται ότι για την πραγματοποίηση τέτοιων δράσεων πρέπει να*

προηγείται σύναψη προγραμματικής σύμβασης και σύμφωνη γνώμη της ΔΥΠΕ.». Τέλος, η Ομάδα Αιγαίου προσκόμισε το από ..-.-.... έγγραφό της προς τη .. ΔΥΠΕ με θέμα «*Απάντηση στην από 4/5/17 επιστολή σας*», με το οποίο απάντησε στα ερωτήματα που έθεσε η .. ΔΥΠΕ με το υπ' αριθμ. πρωτ. ..-.-.... έγγραφό της και ενημέρωσε τον Διοικητή της ότι βρίσκεται σε εξέλιξη αίτημα της Ομάδας Αιγαίου ενώπιον της Αρχής για την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου και ότι επί της θετικής έκβασής του θα τεθεί σε ισχύ η συγκεκριμένη εφαρμογή ηλεκτρονικού αρχείου.

Η εν λόγω υπόθεση συζητήθηκε στην συνεδρίαση της Αρχής την 7.6.2017 και κρίθηκε αναγκαίο να ζητηθεί εγγράφως η θέση της .. ΔΥΠΕ, ως αρμόδιας υπηρεσίας, σχετικά με το αίτημα της Ομάδας Αιγαίου για τη ίδρυση και λειτουργία του ηλεκτρονικού αρχείου. Εν συνεχεία, η Αρχή έστειλε στη .. ΔΥΠΕ το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/4594/13-6-2017 έγγραφό της ζητώντας να ενημερωθεί σχετικά με τη θέση της .. ΔΥΠΕ για το εν λόγω θέμα. Έλαβε την υπ' αριθμ. πρωτ. ..-.-.... απάντηση της .. ΔΥΠΕ (αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/4950/28-06-2017) με το ακόλουθο περιεχόμενο: «*Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, αναφορικά με την θέση της Υπηρεσίας μας, για την δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης προσωπικών δεδομένων από την Ομάδα Αιγαίου με στοιχεία των κατοίκων μικρών νησιών στους οποίους παρέχει υπηρεσίες υγείας, σας γνωρίζουμε ότι η Υπηρεσία μας δεν συμφωνεί με το εν λόγω αίτημα*».

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης καθώς και των όσων αναφέρθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.
2. Το άρθρο 7 του ν.2472/1997 ορίζει ότι απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία

ευαίσθητων δεδομένων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μια ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται εξαντλητικά στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου του ν. 2472/1997

3. Το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*». Με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό της επεξεργασίας. Συνεπώς, η νομιμότητα της επεξεργασίας κρίνεται στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου σκοπού και με βάση την αρχή της αναλογικότητας που σημαίνει ότι η επεξεργασία πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό ο οποίος δεν μπορεί να επιτυγχάνεται με ηπιότερα και εξίσου αποτελεσματικά μέσα.
4. Στην κρινόμενη υπόθεση, δεν είναι απαραίτητη, αναγκαία ούτε πρόσφορη η σύσταση και λειτουργία ηλεκτρονικού αρχείου για την εθελοντική παροχή υπηρεσιών υγείας και την εν γένει ανάπτυξη της δραστηριότητας της Ομάδας Αιγαίου στον τομέα αυτό και στον χώρο που προσφέρονται οι εν λόγω υπηρεσίες ήτοι τα μικρά και ακριτικά νησιά της χώρας. Εξάλλου η επίμαχη τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων υγείας είναι δυσανάλογη της συχνότητας των εθελοντικών και έκτακτων επισκέψεων της Ομάδας Αιγαίου (μια φορά το χρόνο) στα μικρά και ακριτικά νησιά της χώρας, καθώς στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα θεωρείται βέβαιο ότι κάτοικοι των νησιών θα έχουν υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις και θα έχουν λάβει ιατρική φροντίδα από τον αγροτικό ιατρό, με αποτέλεσμα το εν λόγω ηλεκτρονικό αρχείο να καθίσταται ανενημέρωτο και επομένως μη πρόσφορο για την επίτευξη των σκοπών σύστασής του.

Αντιθέτως, οι εθελοντικές υπηρεσίες της Ομάδας Αιγαίου μπορούν να επιτευχθούν εξίσου αποτελεσματικά με τον μέχρι τούδε ηπιότερο τρόπο της παράδοσης των αποτελεσμάτων των ιατρικών εξετάσεων στον κατά τόπους αγροτικό ιατρό.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίμαχη τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων υγείας έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας κατά τα ανωτέρω καθώς και ότι η .. ΔΥΠΕ, ως αρμόδια υπηρεσία, δεν συμφωνεί με το αίτημα της Ομάδας Αιγαίου για τη δημιουργία του ως άνω ηλεκτρονικού αρχείου, κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να απορριφθεί η σχετική αίτηση χορήγησης άδειας της Ομάδας Αιγαίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, απορρίπτει την αίτηση της Ομάδας Αιγαίου περί χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία ηλεκτρονικού αρχείου με τα ευαίσθητα δεδομένα υγείας των κατοίκων των μικρών και ακριτικών νησιών της χώρας στους οποίους παρέχει εθελοντικά υπηρεσίες υγείας κατά την πραγματοποίηση των ετήσιων διάπλων του Αιγαίου Πελάγους. Η Ομάδα Αιγαίου υποχρεούται να καταστρέψει οριστικά τυχόν ηλεκτρονικό αρχείο που δημιουργήθηκε κατά την πραγματοποίηση του 23^ο διάπλου του Αιγαίου Πελάγους και να ενημερώσει περί τούτου την Αρχή εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσης.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου